

ΚΥΠΡΟΣ: επικίνδυνες εξελίξεις για την ειρήνη στους λαούς

Του Σωτήρη Βλάχου

Οι δυνατότητες για λύση του εθνικού προβλήματος στην Κύπρο φαίνεται να εξαντλούνται. Με όλες τις απροσμέτρητες συνέπειες που αυτό θα συνεπάγεται σε αυτή τη γωνιά του πλανήτη που οι εθνικές συγκρούσεις μαίνονται ανεξέλεγκτες και χωρίς όρια.

Με την πολιτική του Ερντογάν που εναρμονίζεται με το γενικότερο κλίμα της περιοχής, το κλίμα των εθνικών αντιπαραθέσεων και πολέμων, που υποθηκεύει το μέλλον και του ίδιου του λαού του, φανερά πια συντονίζεται και η πολιτική της κυβέρνησης Αναστασιάδη.

Ότι κατακτήθηκε μέσα από πενήντα χρόνια συνομιλιών, ότι θεωρείτο ως δεδομένο, αμφισβητείται πια καθαρά. Όχι από την «αδιάλλακτη Τουρκία», αλλά από την ελληνοκυπριακή ηγεσία.

Η ίδια η λύση της Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας πάνω στην οποία η ελληνοκυπριακή πολιτική ηγεσία εστίασε όλες της τις προσπάθειες για τέσσερις δεκαετίες, αμφισβητείται από τον Νίκο Αναστασιάδη, που υιοθετεί πια τη θέση του Ραούφ Ντενκτάς, του τούρκικου στρατού και τούρκικου βαθιού κράτους.

Είναι πια χωρίς αμφισβήτηση το γεγονός ότι ήταν ο Αναστασιάδης που διέκοψε τη μεγάλη προσπάθεια στο Κραν Μοντάνα πριν ενάμιση χρόνο. Μια προσπάθεια που είχε φέρει τη λύση τόσο κοντά όσο ποτέ προηγουμένως.

Τη διέκοψε σπρώχνοντας τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ να εκθειάσει τη στάση της Τουρκίας.

Η διαλυτική στάση του Νίκου Αναστασιάδη και το ουσιαστικό σαμποτάρισμα των προσπαθειών λύσης, καταμαρτυρούνται από πολλούς χώρους. Αυτά καταγγέλλει η ελληνοκυπριακή αριστερά και

ο Γενικός της Γραμματέας Άντρος Κυπριανού σε πολλές πρόσφατες παρεμβάσεις του, αλλά και πρώην κορυφαία στελέχη του κόμματος του Νίκου Αναστασιάδη, όπως ο Αλέκος Μαρκίδης, πρώην Γενικός Εισαγγελέας, ο Χρήστος Πουργουρίδης, για χρόνια Βουλευτής και πολλοί άλλοι.

Μόνο που κανείς στην Ελλάδα δεν πληροφορείται για αυτά από τα πολύ «αντικειμενικά» ΜΜΕ. Όχι πως τα ΜΜΕ στην Κύπρο είναι γενικά καλύτερα, αλλά εκεί οι εξελίξεις είναι σε πρώτο πλάνο, αφορούν τη ζωή και το μέλλον άμεσα και η ολοφάνερα υπονομευτική της διαδικασίας λύσης στάση Αναστασιάδη, έχει προκαλέσει κύμα αντιδράσεων και στο ίδιο του το κόμμα που δεν θα μπορούσαν να αποσιωπηθούν –στην Ελλάδα προς το παρόν τα καταφέρνουν.

Προς το παρόν στην Ελλάδα **«Η κοινή γνώμη πληροφορείται απλώς ότι θα αρχίσει η γεώτρηση από την ΕΧΧΟΝ Mobil στο οικόπεδο 10 , ότι οι Τούρκοι στέλνουν δικό τους γεωτρήπανο...»**

«Ακολουθεί η συνήθης διατύπωση για νέες τουρκικές προκλήσεις...»

«Για την άλλη , την παράλληλη πολιτική διαδικασία που γίνεται με πρωτοβουλία του ΓΓ του ΟΗΕ και αποσκοπεί στην συνέχιση και ολοκλήρωση των συνομιλιών από το σημείο που είχαν φτάσει πέρυσι στο Κρανς Μοντανά, τίποτε δεν πληροφορείται η ελληνική κοινή γνώμη» (Νίκος Μπιστης Ορίσιον 19 Νοεμβρίου 2018)

Και για την άλλη, την προκλητική για την ειρήνη πολιτική Αναστασιάδη, επίσης τίποτε δεν πληροφορείται η ελληνική κοινή γνώμη. Ούτε καν από τα έντυπα της αριστεράς που και αυτά εστιάζουν στην παρουσίαση της «τουρκικής αδιαλλαξίας και προκλητικότητας».

Ένα από τα θύματα του όλου σκηνικού είναι η τεράστια ευκαιρία που χάθηκε στο Κραν Μοντάνα.

Είχε εκεί για πρώτη φορά στην ιστορία καταγραφεί μια απρόσμενη για τους ε/κ εξέλιξη.

Μαζί με την παραχώρηση των εδαφών που ζητούσαν, συμπεριλαμβανομένης και της Μόρφου, και πολλών άλλων, το πιο ανέλπιστο βήμα αποτέλεσε η επίσημα δηλωμένη πρόθεση της Τουρκίας να αποσυρθεί από εγγυητής της Κυπριακής Δημοκρατίας, κάτι που της έδινε το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης.

Τη θέση των εγγυητριών δυνάμεων θα έπαιρνε διεθνής δύναμη υπό τον ΟΗΕ, χωρίς κανένας πια να έχει το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης.

Αυτό το ανέλπιστο βήμα φυσικά δεν έχει πρακτική σημασία. Πλαστά και υποκριτικά ο ανερχόμενος εθνικισμός στην ελληνοκυπριακή κοινότητα είχε αναγάγει το ζήτημα σε «μείζον». Πιθανότατα για να έχει ακόμα ένα πρόσχημα για να εμποδίσει τη λύση.

Η ασφάλεια των ελληνοκυπρίων εξαρτάται κύρια από τη δράση εθνικιστικών και φασιστικών ε/κ οργανώσεων και γεγονότων ανάλογων του ελληνικού πραξικοπήματος, που θα στοχοποιούσαν την τ/κ κοινότητα. Σε τέτοιες συνθήκες ο τούρκικος στρατός θα επέμβαινε είτε του είχε «παραχωρηθεί» το δικαίωμα επέμβασης είτε όχι.

Και δεν είναι μόνο αυτό το πρόβλημα με το ζήτημα της ανάδειξης των εγγυήσεων σε μείζον ζήτημα και της πρόταξης τους.

Για δεκαετίες συνομιλιών η ελληνοκυπριακή πολιτική ηγεσία δεν είχε τολμήσει ποτέ να βάλει αυτό το ζήτημα ως όρο για λύση του κυπριακού, διότι γνώριζε κάτι πολύ καλά. Αν η Τουρκία δεν τον δεχόταν, τότε οι διαπραγματεύσεις σταματούσαν, το κυπριακό έμενε άλυτο, τα τουρκικά στρατεύματα στη θέση τους, τα εδάφη της Βόρειας Κύπρου στην κατοχή της και οι εγγυήσεις σε ισχύ.

Τόσο κοντόφθαλμη ήταν η πολιτική της πρόταξης των εγγυήσεων, τόσο αδιέξοδη, που ακόμα και ο πρώην Πρόεδρος της κυπριακής Δημοκρατίας Τάσσος Παπαδόπουλος, που είχε στείλει το Σχέδιο Ανάν στο πυρ το εξώτερον, θρηνώντας περίπου για κάθε πρόνοια του, δεν είχε τολμήσει να θίξει αυτό το ζήτημα.

Το Κραν Μοντανά παρόλα αυτά αφαίρεσε και αυτό το «εμπόδιο». Έτσι, η διακοπή των συνομιλιών από τον Αναστασιάδη, άφηνε λίγες αμφιβολίες ότι πήγε στο Κραν Μοντανά όχι για να βρει λύση, αλλά για να τουμπάρει τη δυνατότητα λύσης, ότι και να συνέβαινε.

Όλες οι εξελίξεις από τότε σε αυτό συνηγορούν. Με κύρια ότι δεν χάνει πια ευκαιρία να αναδείξει τις «αδυναμίες» της ΔΔΟ.

Από το 1977 όμως η ΔΔΟ έγινε το αποδεκτό πλαίσιο αναζήτησης λύσης από όλη την ε/κ πολιτική ηγεσία.

Σαράντα περίπου χρόνια μετά, η ΔΔΟ αμφισβητείται από την κυβέρνηση του Νίκου Αναστασιάδη.

Ακόμα και αν θεωρούσαμε δεδομένο ότι η ΔΔΟ είναι μια κακή λύση, η απαξίωση της από την ε/κ πλευρά μετά από δεκαετίες συνομιλιών πάνω σε αυτή, μετά από επανειλημμένα ψηφίσματα του ΟΗΕ που τόνιζαν ότι αυτό είναι το πλαίσιο λύσης, μετά που κερδηθήκαν πάνω σε αυτή όλοι όσοι θεωρούνται σύμμαχοι, πραγματικοί και ιδεατοί, μαζί και η Ευρωπαϊκή Ένωση, φέρνει την ε/κ πλευρά στη θέση του απόλυτα εκτεθειμένου, ανυπόληπτου, ηττημένου.

Από αυτή τη στιγμή όλο το πεδίο είναι ανοικτό στην Τούρκικη Κυβέρνηση να κάνει ότι παιγνίδι θέλει έχοντας την «κατανόηση» όλων.

Ελπίδες ότι η αποκήρυξη της «κακής» ΔΔΟ θα οδηγήσει σε κάτι καλύτερο, μπορούν να στηθούν μόνο πάνω στην πιο ρηχή, ανεύθυνη πολιτική ανάλυση.

Η αποκήρυξη της ΔΔΟ τώρα, είναι η απόλυτη ήττα ακόμα και αν θεωρούσαμε δεδομένο ότι είναι μια κακή λύση.

Πόσω μάλλον αν εκτιμήσουμε τη ΔΔΟ ως αυτό που πραγματικά είναι: η μόνη λύση που μπορεί να κρατήσει τις δύο κοινότητες μαζί και να βάλει τις βάσεις για ένα ειρηνικό μέλλον.

Η ΔΔΟ που παρουσιάζεται σήμερα ως διχοτομική, είναι η μορφή

πολιτεύματος που κρατεί ενωμένα μια σειρά κράτη.

Ένας μεγάλος αριθμός κρατών, όπως η Ελβετία, το Βέλγιο, η Αυστρία, ο Καναδάς, η Γερμανία, οι ΗΠΑ, λειτουργούν πάνω σε ομοσπονδιακή, κοινοτική βάση, με αποτελεσματική συμμετοχή στο κεντρικό κράτος και κάποια αυτονομία στις κοινότητες, ή περιφέρειες ή πολιτείες.

Το ένας άνθρωπος μία ψήφος, υπόκειται σε περιορισμούς σε όλες τις περιπτώσεις. Χωρίς να διανοηθεί ποτέ κανείς να χαρακτηρίσει τα κράτη διχοτομημένα.

Τους περιορισμούς στο ένας άνθρωπος ένας ψήφος, επέβαλαν κατά κανόνα ιστορικές πραγματικότητες εθνοτικής καταπίεσης και βίας, όπου σε κατατρεγμένες μειοψηφίες έπρεπε να δοθεί επιπλέον προστασία για να δεχτούν αυτές να παραμείνουν μέσα στα πλαίσια ενός κράτους με τις πλειοψηφίες που τις καταπίεσαν.

Η ΔΔΟ στην Κύπρο έγινε, μέσα από τις πραγματικότητες της Κύπρου, η μόνη λύση που θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή από την τουρκοκυπριακή κοινότητα μετά τις σφαγές που ακολούθησαν τις δικοινοτικές συγκρούσεις πριν τα γεγονότα του 1974, τους τουρκοκύπριους νεκρούς και αγνοούμενους.

Όσο πιο δεξιά κινείσαι στον πολιτικό χάρτη για ανίχνευση του, όσο πιο βαθειά μπαίνεις στο εθνικιστικό και φασιστικό του φάσμα, τόσο πιο αναμενόμενο είναι να εντοπίσεις διαστρέβλωση της ιστορικής πραγματικότητας. Αυτό είναι απαραίτητο για συντήρηση του μύθου ότι όλα τα δίκαια ανήκουν στο έθνος και όλα τα άδικα και κακά στους άλλους.

Θα ανέμενε όμως κάποιος από τα τμήματα της ελληνικής αριστεράς που σήμερα ανακαλύπτουν τις αδυναμίες της ΔΔΟ, να έχουν ψάξει λίγο περισσότερο την ιστορία του εθνικού ζητήματος στην Κύπρο.

Να γνωρίζουν τουλάχιστον, έστω και μόνο αυτό, ότι η τραγική πτυχή των αγνοουμένων δεν είναι κάτι που αφορά μόνο τους ελληνοκύπριους. Ότι ακόμα και μετά τα εγκλήματα της τουρκικής

εισβολής ενάντια σε ελληνοκύπριους αιχμαλώτους και άμαχους, η αναλογία τουρκοκύπριων αγνοουμένων σε σχέση με τον πληθυσμό, είναι μεγαλύτερη από αυτή των ελληνοκυπρίων –πραγματικότητα καταγραμμένη από τον ΟΗΕ και αποδεκτή από την επίσημη ελληνοκυπριακή ηγεσία.

Η ιστορία της Κύπρου τα πρώτα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν κύρια η βία ελληνοκυπριακών εθνικιστικών και φασιστικών ομάδων ενάντια στον τουρκοκυπριακό πληθυσμό. Με το ελληνικό πραξικόπημα να οδηγεί την κατάσταση στα άκρα για τους τουρκοκύπριους. Μέχρι που η εισβολή του τούρκικου στρατού έβαλε, με τη δική της βία και ισχύ των όπλων, τέλος στη βία του ελληνικού πραξικοπήματος και του ελληνοκυπριακού εθνικισμού.

Αυτή η ιστορία κάνει τη λύση της ΔΔΟ τη μοναδική εφικτή.

Έτσι, σε αντίθεση και πάλι με τοποθετήσεις από αριστερούς χώρους, ότι η ΔΔΟ επιβλήθηκε από τους ιμπεριαλιστές, η αλήθεια είναι ότι η ΔΔΟ είναι η μόνη λύση που μπορεί να κρατήσει τις δύο κοινότητες μαζί.

Η αλήθεια είναι ότι είναι η μόνη λύση που ενώνει την τουρκοκυπριακή και ελληνοκυπριακή αριστερά, μια λύση από την οποία φαίνεται να απομακρύνονται ολοένα και περισσότερο οι άλλες πολιτικές δυνάμεις, τουρκοκυπριακές και ελληνοκυπριακές.

Εγκατάλειψη της από την ελληνοκυπριακή πλευρά θα δείξει με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο σε αυτούς που εναντιώνονται στην «διχοτομική» ΔΔΟ, τι σημαίνει διχοτόμηση. Μια διχοτόμηση μάλιστα που θα εδραιωθεί πάνω σε κλίμα αμφισβήτησης της άλλης κοινότητας, εθνικισμού και θερμών συνόρων που αναπόφευκτα θα δημιουργήσει η κατάρρευση πενήντα χρόνων συνομιλιών.

Πίσω από την αλλαγή πλεύσης της κυβέρνησης Αναστασιάδη, είναι δύσκολο να κρυφτεί το πραγματικό της κίνητρο, που δεν είναι άλλο από τη ψευδαίσθηση ότι, χωρίς λύση θα μπορεί το ε/κ κεφάλαιο να εκμεταλλευτεί από μόνο του τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων που έχουν εντοπιστεί, χωρίς να χρειαστεί να τα

μοιραστεί με την τ/κ κοινότητα.

Η μόνη πια ελπίδα που φαίνεται να υπάρχει στον ορίζοντα είναι η μαζική κινητοποίηση τουρκοκυπρίων και ελληνοκυπρίων από την τ/κ και ε/κ αριστερά, για να απαιτήσουν την άμεση κατάληξη σε λύση.